

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: ŠVP Základní školy Nová
Motivační název: Tvořivá škola
Údaje o škole
Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Nová 5, České Budějovice
RED-IZO:
IČ: 046 777 22
DIČ: CZ04677722
ID datové schránky: rj7zmjy
Adresa školy: Nová 1871/5, České Budějovice 3, České Budějovice 370 01
Ředitel školy: Ing. Bc. Vítězslav Ilko

Kontakt

Email: reditel@zsnovacb.cz
Telefonní číslo: 387 411 147, 606 021 646, 602 528 014
Web: zsnovacb.cz

Zřizovatel

Název zřizovatele: Statutární město České Budějovice

Adresa zřizovatele: Magistrát města České Budějovice, nám. Přemysla Otokara II. č. 1, 2, České Budějovice 370 92
Kontakt na zřizovatele
Email: posta@c-budejovice.cz
ID datové schránky: kjgb4yx
Fax: 386 801 850

Platnost dokumentu

Platnost od:

Datum:

Podpis ředitele:

Razítko školy:

Český jazyk a literatura

Jednotlivé ročníky a časová dotace									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	7+2	7+2	6+2	6+2	3+1	4	4+1	4+1	61
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Český jazyk a literatura
Charakteristika předmětu	<p>Výuka jazyka je osou výchovně vzdělávacího procesu. Cílem výuky je především rozvoj komunikačních kompetencí. Získané vlastnosti a dovednosti umožňují vnímat a chápat jazyková sdělení a zdokonalovat vyjadřování, což se promítá do všech vzdělávacích předmětů, sociální komunikace, vnímání okolního světa i sebepoznání. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má tři složky: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, které se ve výuce neustále a úzce vzájemně prolínají. Český jazyk je předmět, který vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro kvalitní jazykové vzdělání a osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.</p>

Český jazyk a literatura na 1. stupni

Předmět je rozdělen do tří složek, jejichž obsah se ve výuce prolíná:

komunikační a slohová výchova: čtení s porozuměním, analyzování textu a posouzení jeho obsahu, srozumitelnost a obsahová výstižnost psaného projevu

jazyková výchova: spisovná tvorba jazyka, srozumitelné, přehledné a jasné vyjadřování ústní i psané

literární výchova: získávání základních čtenářských návyků, schopnost poslouchat i interpretovat literární text, poznávání základních literárních druhů prostřednictvím četby, postihování záměrů autora i formulování vlastních názorů o přečteném, emocionální prožitek z četby.

V prvním ročníku má předmět komplexní charakter. V druhém až pátém ročníku má složky specifického charakteru: čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik, psaní. O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující. Ve druhém až pátém ročníku se psaní vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina.

Znalosti získávané v tomto předmětu žáci uplatňují i v dalších předmětech.

Časová dotace je dána učebním plánem. Předmět je realizován ve třídě a dle uvážení učitele i v jiných prostorách a různými formami. Výuka může probíhat ve 45

minutových hodinách či v delších časových blocích (třídní projekty), v případě potřeby lze hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky patří i návštěvy divadel, knihoven, besed apod.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu ČJ jsou realizována průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Klíčové kompetence za 1. období

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- získává pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení
- využívá získané dovednosti v jiných oblastech
- posuzuje a porovnává výsledky na základě pozorování
- hodnotí své výsledky učení

Kompetence k řešení problémů:

- rozpozná problém, diskutuje o příčinách a navrhuje možná řešení
- uvědomuje si důsledky svých rozhodnutí a činů
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje své myšlenky a pocity
- diskutuje, naslouchá, chápe sdělení, přiměřeně reaguje
- chápe běžně užívaná gesta, zvuky a rozumí neverbální komunikaci
- vyjadřuje své myšlenky a pocity

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje, dodržuje pravidla
- upevňuje vztahy
- umí požádat o pomoc a pomáhá
- zvládá pozitivní sebehodnocení

Kompetence občanské:

- chápe své povinnosti a je si vědom svých práv
- chápe důležitost ochrany zdraví
- pečuje o životní prostředí

Kompetence pracovní:

- dodržuje pravidla
- plní povinnosti
- využívá znalosti a dovednosti získané v jiných oblastech

Český jazyk a literatura – 1. ročník**Gramatika**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Dbá na správnou výslovnost.	• zvuková stránka jazyka, analýza a syntéza slova, sluchové rozlišení hlásek		
• Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	• dlouhé a krátké souhlásky		
• Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu.	• čtení malých a velkých tiskacích i psacích písmen, slabik, slov a vět		
• Zvládá základní hygienické návyky při psaní.	• správné sezení, úchop tužky (pera), sklon sešitu, uvolňovací a přípravné cviky s básničkami		
• Píše správné tvary písmen a číslic, správně napojuje písmena a slabiky.	• psaní číslic, písmen, slabik, slov a jednoduchých vět, opis, přepis, diktát		

• Rozlišuje zvukovou a písemnou podobu slova.	• sluchové rozlišení hlásek, správná artikulace, hláska, slabika, slovo, věta		
Komunikace a sloh			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Rozumí mluveným pokynům.	• základní pravidla rozhovoru		ČS
• Zvládá krátký mluvený projev.	• pozdrav, oslovení, omluva, prosba		ČS
• Zvládá dějovou posloupnost.	• řazení ilustrací podle dějové posloupnosti, řazení krátkých vět		
• Vyjadřuje pocity a potřeby vlastní i z přečteného textu.	• rozhovor, poslech a čtení textů, vyprávění podle obrázků, dramatizace		
Literární výchova			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Rozlišuje prózu a báseň.	• čtení a přednes říkanek, hádanek a básniček, poslech a čtení literárních textů		
• Plynule čte krátké texty, z paměti přednáší básně a říkadla.	• zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	OSV/2	
• Vyjadřuje své pocity z literárního textu.	• výtvarný doprovod, dramatizace, hudební doprovod		VV, PV, HV

• Vnímá ilustrace literárních děl, zná dětské (některé) časopisy.	• zážitkové čtení volná reprodukce textu		
---	--	--	--

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Gramatika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Píše velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen.	• začátek a konec věty, vlastní jména		
• Rozezná druhy vět.	• druhy vět, tečka, vykřičník, otazník		
• Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu.	• čtení malých a velkých tiskacích i psacích písmen, slabik, slov a vět se správnou intonací		
• Člení slova na hlásky.	• sluchové rozlišení hlásek		
• Rozděluje hlásky na samohlásky krátké, dlouhé a souhlásky.	• rozdělení hlásek		
• Píše tvrdé y po tvrdých souhláskách.	• souhlásky tvrdé		
• Píše měkké i po měkkých souhláskách.	• souhlásky měkké		

• Umí vyjmenovat souhlásky obojetné.	• souhlásky obojetné		
• Umí vyjmenovat abecedu a řadit slova podle abecedy.	• abeceda		
• Chápe a umí porovnat význam slov.	• slova opačného významu, nadřazená, podřazená, souřadná a citově zabarvená		
• Rozlišuje některé slovní druhy.	• slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky		
• Píše správně dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě; ú/ů.	• skupiny dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě; psaní ú/ů		
• Umí odůvodnit a správně napsat párové souhlásky na konci slov.	• párové souhlásky		
• Umí utvořit jednoduchá souvětí.	• věta jednoduchá, souvětí		
Komunikace a sloh			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Přečte jednoduchý text a převypráví ho.	• mluvený projev, naslouchání, mluvený projev, gesta, dramaturgie, mimika	OSV/8	
• Zvládá základní hygienické návyky při psaní.	• písemný projev		
• Píše správné tvary písmen a číslic.	• technika psaní		M

• Rozumí mluveným i písemným pokynům	• ústní nebo písemné zadání požadované činnosti		
• Chápe základní komunikační pravidla	• rozhovor		
• Vyjadřuje se vhodně verbálně i neverbálně v různých situacích.	• pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost		ČS
• Zvládá krátký mluvený projev.	• vypravování, popis		
• Zvládá dějovou posloupnost.	• řazení ilustrací, řazení vět vyprávění, popis činnosti		VV
Literární výchova			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Žák vyjadřuje své pocity z literárního textu.	• výtvarný doprovod, dramatizace, hudební doprovod		ČS, VV, PV, HV
• Rozlišuje prózu a báseň	• čtení a přednes říkanek, hádanek a básniček, poslech a čtení literárních textů		HV
• Plynule čte krátké texty, z paměti přednáší básně a říkadla.	• zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů		

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Gramatika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje zvukovou a písemnou podobu slova. 	<ul style="list-style-type: none"> sluchové rozlišení hlásek, správná artikulace, hláska, slabika, slovo, věta 		
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov. 	<ul style="list-style-type: none"> slova opačného významu, nadřazená, podřazená, souřadná a citově zabarvená 		
<ul style="list-style-type: none"> Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> věta jednoduchá, souvětí, používání spojek v souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy 		
<ul style="list-style-type: none"> Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. 	<ul style="list-style-type: none"> skloňování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 		
<ul style="list-style-type: none"> Kontroluje vlastní písemný projev. 	<ul style="list-style-type: none"> velká písmena na začátku věty 		
<ul style="list-style-type: none"> Píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní jména osob, zvířat, měst 		ČS
<ul style="list-style-type: none"> Odůvodňuje a správně píše i, í/y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách. 	<ul style="list-style-type: none"> měkké a tvrdé souhlásky 		

• Vyhledá v textu slova vyjmenovaná a slova příbuzná.	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
• Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách.	• pravopis i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
• Píše správně dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě; ú/ů.	• skupiny dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě; psaní ú/ů		HV
• Umí odůvodnit a správně napsat párové souhlásky na konci slov.	• párové souhlásky		
• Rozlišuje synonyma, opozita, vyhledává slova příbuzná.	• slova a pojmy, slova mnohoznačná, antonyma, synonyma, stavba slova		
• Rozlišuje některé slovní druhy v zákl. tvaru.	• slovní druhy		
• Spojuje věty a tvoří jednoduchá souvětí pomocí spojek a spojovacích výrazů.	• skladba vět a souvětí, slovní druhy		
Komunikace a sloh			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost a přání		ČS

• Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	• osnova, ústní i písemný popis		
• Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	• psaní podle normy v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržáním sklonu písma a rozestupů		M
• Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, krátký popis vlastních zážitků	• vypravování		
• Zvládá dějovou posloupnost.	• řazení ilustrací, řazení vět vyprávění, popis činnosti		VV
• Zvládá základní hygienické návyky při psaní	• správné sezení, držení tužky, pera		
• Píše správné tvary písmen a číslic, správně napojuje písmena, slabiky.	• psaní		
• Přečte jednoduchý text a převypráví ho.	• mluvený projev		
Literární výchova			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• čtení s porozuměním, různé literární texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (10-15 vět)		
• Přečte jednoduchý text a převypráví ho.	• čtení s porozuměním		

• Vyjadřuje své pocity z literárního textu.	• zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů • výtvarný doprovod, dramatizace, hudební doprovod		HV, VV
• Rozlišuje prózu a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	• základní literární pojmy • dramatizace, výtvarný a pohybový doprovod • poslech literárních textů		HV, TV, VV
• Dokáže podle pokynů tvořivě pracovat s textem.	• práce s textem		
Minimální očekávané výstupy – jazyková výchova			
Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy (abeceda, tiskací tvar písmen).			
Rozeznává samohlásky (odlišuje délku) a souhlásky (samohlásky a souhlásky, samohlásky dlouhé a krátké).			
Rozlišuje hlásky, slova a věty (členění textu na věty a slova).			
Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech (psaní velkých písmen, vlastní jména).			
Minimální očekávané výstupy – komunikační a slohová výchova			
Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básně (zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů, výtvarný doprovod, hudební doprovod, volná reprodukce textu).			
Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací. Při poslechu krátkých příběhů a pohádek udržuje pozornost. (Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů, volná reprodukce textu, reprodukce textu na základě ilustrace)			
Minimální očekávané výstupy – literární výchova			
Čte s porozuměním jednoduché texty (čtení s porozuměním) – OSV/8			
Rozumí pokynům přiměřené složitosti (Porozumění pokynům, pravidla slušného chování).			

Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání (Technika mluveného projevu, dramatizace, mimika).
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (Hygienické návyky spojené se psaným projevem).
Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen (tvarové prvky písmen a číslic, kvalitativní a kvantitativní znaky písma).
Převádí slova z mluvené do psané podoby (převod mluveného slova do psané podoby).
Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost (tvarové prvky písmen a číslic, kvalitativní a kvantitativní znaky písma).
Opisuje a přepisuje krátké věty (opis vět).

Klíčové kompetence za 4. ročník

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- osvojené dovednosti používá i v jiných oblastech
- vyhledává a třídí informace o probíraných tématech podle zadaných kritérií
- chápe důležitost schopnosti komunikovat v mateřském jazyce pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problémů:

- umí opsat obsah myšlenky, chybí-li mu slovní zásoba
- hledá vlastní postup při řešení problémů
- řeší jednoduché problémové situace v jazykovém prostředí
- nalézá chyby ve své práci a odůvodňuje správná řešení

Kompetence komunikativní:

- využívá dovednosti osvojení v mateřském jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v mateřském jazyce
- spolupracuje ve dvojici nebo skupině
- pomocí literárního i gramatického učiva si rozšiřuje slovní zásobu
- dovede srozumitelně formulovat větné celky
- umí zformulovat jednoduché myšlenky v mateřském jazyce
- dovede vyhledávat informace v encyklopediích a ve skupině na internetu ap.

Kompetence sociální a personální:

- dovede si vyžádat nebo poskytnout radu
- uvědomuje si potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- je schopen dodržovat pravidla pro činnost skupiny
- ve dvojici nebo v menší skupině spolupracuje při vyhledávání informací i při zpracování výstupů
- dovede organizovat práci ve skupině
- přebírá zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- účastí na mimoškolních akcích si buduje zásady chování ve společnosti a na veřejnost

Kompetence občanské:

- získává představu o zvycích v cizích zemích a porovnává je s našimi zvyky

- seznamuje se s naším slovesným dědictvím
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví
- rozvíjí si smysl pro kulturu a tvořivost
- spoluzodpovídá za ochranu životního prostředí
- poskytuje podle svých možností pomoc ostatním

Kompetence pracovní:

- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- udržuje v pořádku svůj učební prostor
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu, případně hledá vlastní postup

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Gramatika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
-----------------------	--------------	-------------------------	----------------

• Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	• slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma		
• Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou.	• kořen, předpona a přípona slova		
• Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	• vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen		
• Určuje podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa a předložky.	• slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod, vzor, mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas		
• Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	• Rozpozná spisovné a nespisovné výrazy v mluveném i psaném projevu.		
• Vyhledává základní skladební dvojici.	• základní větné členy - větný základ - určí v textu podmět a přísudek		
Minimální očekávané výstupy			
Pozná podstatná jména a slovesa.			
Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.			
Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik.			
Určuje samohlásky a souhlásky.			
Seřadí slova podle abecedy.			

Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě.

Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.

Komunikace a sloh

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas.	• Uvědomělé čtení nahlas, pravidelné čtení potichu, výběr knih k četbě.		ČS, VV
• Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení.	• Rozbor textu, vlastní vnímání, hodnocení textu, vypravování a popis.	MDV, OSV	
• Vede správně dialog, telefonický rozhovor.	• základní komunikační pravidla, oslovení, zdvořilé vystupování, nonverbální komunikace (mimika, gesta)		ČS
• Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• Vyjadřování závislé na komunikační situaci - spisovná a nespisovná podoba slov.		
• Volí náležitou intonaci podle svého komunikačního záměru.	• Vede dialog na dané téma.		
• Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čtení literárních textů se správnou intonací, hlasitě a tiše čtení, přednes básní, práce s literárním textem: vyprávění, dramaturgie hlavní postavy, jejich vlastnost		HV

Minimální očekávané výstupy

Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích.

Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování.			
V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.			
Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje.			
Opisuje a přepisuje jednoduché texty.			
Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení.			
Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy.			
Ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně.			
Literární výchova			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.			
• Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.			
• Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.			
• Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.			
Minimální očekávané výstupy			

Dramatizuje jednoduchý příběh.

Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.

Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.

Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.

Klíčové kompetence za 5. ročník

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- osvojené dovednosti používá i v jiných oblastech
- vyhledává a třídí informace
- dovede porovnávat dosažené výsledky
- pracuje s dvojjazyčnými slovníky
- pracuje podle návodu

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, učí se rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- umí opsat obsah myšlenky, chybí-li mu slovní zásoba
- řeší jednoduché problémové situace v jazykovém prostředí
- hledá vlastní postup při řešení problémů
- vyhledává různé zdroje informací, které vedou k řešení problému

- nalézá chyby ve své práci a odůvodňuje správná řešení

Kompetence komunikativní:

- umí vyslechnout odlišný názor
- využívá dovednosti osvojení v mateřském jazyce k navázání kontaktu
- nebojí se používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- je přístupný diskusi o nastalých problémech
- spolupracuje ve dvojici nebo skupině
- dovede formulovat větné celky
- pomocí literárního i gramatického učiva si rozšiřuje slovní zásobu
- umí zformulovat jednoduché myšlenky v mateřském jazyce
- dovede vyhledávat informace na internetu ap.

Kompetence sociální a personální:

- dovede si vyžádat nebo poskytnout radu
- dovede organizovat práci ve skupině
- ve dvojici nebo v menší skupině spolupracuje při vyhledávání informací i při zpracování výstupů
- ve skupině dovede spolupracovat na společném úkolu
- přijímá role v různých skupinách
- chápe význam a potřebu týmové práce a postavení samostatné práce

- účastí na mimoškolních akcích si upevňuje zásady chování ve společnosti a na veřejnosti

Kompetence občanské:

- rozvíjí si smysl pro kulturu a tvořivost
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví
- získává představu o zvycích v cizích zemích a porovnává je s našimi zvyky
- spoluzodpovídá za ochranu životního prostředí
- zapojuje se do kulturního dění
- poskytuje podle svých možností pomoc ostatním

Kompetence pracovní:

- udržuje v pořádku svůj učební prostor
- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- prezentuje výsledky své práce
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu, případně hledá vlastní postup

Český jazyk a literatura – 5. ročník

Gramatika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
-----------------------	--------------	-------------------------	----------------

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. 	<ul style="list-style-type: none"> • příbuzná slova, grafické znázornění: kořen, předpona, přípona, koncovka, určí kořen a předponu slova 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména, zeměpisné názvy, jména ulic a názvy států, bě/bje, vě/vje, předložky s/z a předpony s/z/vz 		
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. 	<ul style="list-style-type: none"> • slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma 		
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod, vzor, mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas, způsob, přídavná jména: měkká, tvrdá, druhy zájmen a číslovek 		
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní větné členy - větný základ - určí v textu podmět a přísudek, podmět vyjádřený a nevyjádřený, podmět rozvitý a několikanásobný 		
<ul style="list-style-type: none"> • Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen, shoda přísudku s podmětem. 		
Minimální očekávané výstupy			
Pozná podstatná jména a slovesa.			
Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.			

Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik.			
Určuje samohlásky a souhlásky.			
Seřadí slova podle abecedy.			
Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě.			
Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.			
Komunikace a sloh			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomělé čtení nahlas i potichu, výběr knih k četbě, odlišení přímé řeči hlasem, při četbě dodržuje větnou intonaci. 		VV
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. 	<ul style="list-style-type: none"> • Shrnuje základní myšlenky, rozlišuje hlavní a vedlejší postavy, popíše prostředí ve kterém se děj odehrává, kladení otázek v souvislosti s textem, určí hlavní postavy, zápletku a rozuzlení, text reprodukuje vlastními slovy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vede dialog na dané téma, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování. 	OSV	ČS
<ul style="list-style-type: none"> • Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché tiskopisy, dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník, popis 		INFO

• Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	• vypravování		
• Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	• čtení literárních textů se správnou intonací, hlasité a tiché čtení, přednes básní, práce s literárním textem: vyprávění, dramatizace hlavní postavy, jejich vlastnost	OSV	
Minimální očekávané výstupy			
Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích.			
Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování.			
V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.			
Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje.			
Opisuje a přepisuje jednoduché texty.			
Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení.			
Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy.			
Ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně.			
Literární výchova			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.			
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.			
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.			
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.			
Minimální očekávané výstupy			
Dramatizuje jednoduchý příběh.			
Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.			
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.			
Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.			

DODATEK č. 1 k ŠVP ZV k výuce českého jazyka

Čeština jako druhý jazyk

- Tímto dodatkem se upravuje Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ Nová 5, České Budějovice, 37001, příspěvková organizace s účinností od 1.9.2023, dle Opatření ministra č. j. MŠMT – 12464/2023-3, kterým se mění RVP pro základní vzdělávání. Změna zohledňuje především

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika
Charakteristika předmětu	V předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, založené na aktivních činnostech. Zaměřeno je na získání vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě, čímž umožňuje získávat matematickou gramotnost. Matematika se pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a klade důraz na porozumění základních postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Úspěšné zvládnutí těchto dovedností vytváří předpoklady pro další studium.
Klíčové kompetence za 1. období	
výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků	
Kompetence k učení:	
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení • vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení • využívá výpočetní techniku 	
Kompetence k řešení problémů:	
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů 	

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů a uvědomuje si, že realita je složitější než matematický model
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen obhájit své rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů a učí se zvolit správný postup při řešení

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce a utváření příjemné atmosféry v týmu

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- podporuje sebedůvěru a samostatnost žáka, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské:

- uvědomuje a chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje názory druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- formuje volné a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a má zodpovědný přístup k výsledkům pracovních činností
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- zdokonaluje si grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Klíčové kompetence za 2. období

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.
- Matematické znalosti a dovednosti, které si žák v průběhu vzdělávání osvojuje, se stávají velmi důležitým nástrojem, jenž žák využívá nejen v jiných vyučovacích předmětech, ale i v osobním životě. Matematické vzdělávání umožňuje žákům hodnotit věrohodnost sdělovaných informací v podobě přehledů, tabulek, diagramů a grafů a díky tomu nepodléhat reklamním a mediálním reklamám.
- Matematika je jedním z užitečných nástrojů na řešení problémů. Každá matematická úloha je vlastně naznačený problém, který má být žáky vyřešen. Matematika už svou podstatou nutí žáky určit "jádro" problému, rozčlenit řešení na jednotlivé kroky, využít předchozích zkušeností z řešení podobných problémů a uplatňovat logické i **empirické metody**.
- V klasických slovních úlohách řešených pomocí rovnic nebo soustav rovnic žáci nacházejí případné varianty řešení a vyhodnocují je, provádějí odhady výsledků a zkoušku, ověřují výsledky řešení vzhledem k daným podmínkám. Matematika tak přispívá k rozvoji kompetence k řešení problémů. Nesmíme však zapomínat na to, že k vyřešení jakékoli úlohy, resp. příkladu, musíme porozumět textu (úlohy), umět jej interpretovat a převést do jazyka matematiky-užívat odbornou terminologii a matematickou symboliku.
- Žáci musí často zdůvodnit postup řešení a obhájit svá tvrzení na základě již osvojených znalostí. • Žáci musí často zdůvodnit postup řešení a obhájit svá tvrzení na základě již osvojených znalostí.

Kompetence k řešení problémů:

- Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i meta-strategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.

- Zdůrazňuje se rozvoj osobnosti žáka, jeho intelektu, schopnosti porozumět, modelovat, řešit, komunikovat, argumentovat, kriticky myslet, interpretovat.

Kompetence komunikativní:

- Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.
- Rozvoj komunikativních kompetencí je důležitou složkou matematického vzdělávání.
- Při projektové výuce nebo řešení úloh ve skupinách, kdy žáci přijímají zodpovědnost za plnění svěřených rolí či úkolů, vzájemně spolupracují, musí zvládat řešení případných konfliktů, být tolerantní a respektovat odlišné názory a navržené jiné postupy řešení úloh od svých spolužáků tím dochází i k rozvoji kompetencí sociálních, personálních a i občanských.

Kompetence sociální a personální:

- Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy jej vede k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští auto koncepci.

Kompetence občanské:

- Dovede hájit svoje přesvědčení bez nesmiřitelného postoje k přesvědčení spolužáka.
- Umí účinně pomáhat spolužákovi a spolupracovat ve skupině.

Kompetence pracovní:

- Žák zažívá radost z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje si potřebu smysluplné práce.
- Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.

- Je kladen důraz na rozvoj osobnosti žáka, jeho intelektu, schopnost porozumět, modelovat, řešit, komunikovat, argumentovat, kriticky myslet, interpretovat svůj názor.

Matematika – 1. ročník			
Aritmetika			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> • počítání předmětů a vytváření souborů v oboru přirozených čísel do 20 • přirozená čísla 0-20 	OSV	ČS
<ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a poznává přirozená čísla do 20. 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a psaní čísel 0-20 		
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání čísel 0-20, vztahy větší, menší, rovno a znaménka $<$, $>$, $=$ 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí číslo na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace na číselné ose, číselná řada 		
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10 		
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy zaměřené na porovnávání, sčítání a odčítání 		ČS, ČJ, TV

Geometrie			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznávání útvarů čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • rovinné útvary v praktickém životě • třídění předmětů podle tvaru (skládanky, stavebnice) 		VV, ČS

Matematika – 2. ročník			
Aritmetika			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> • počítání předmětů a vytváření souborů v oboru přirozených čísel do 100 • sčítání a odčítání čísel 0-100 s přechodem přes 10 (mimo sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes 10) • násobky čísel 0-5, násobení a dělení s čísly 0-5 		
<ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísel 0-100 • porovnávání čísel 0-100 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí číslo na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> • užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísla na číselné ose, orientace na číselné ose 0-100 		

• Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	• sčítání a odčítání v oboru 0-100 s přechodem přes 10 (mimo sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes 10) • násobky čísel 0-5 • násobení a dělení s čísly 0-5		HV
• Počítání se závorkami.	• jednoduché početní operace na sčítání a odčítání s užitím závorek		
• Řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	• řešení slovních úloh zaměřených na porovnávání, sčítání a odčítání		ČS, ČJ, TV
• Doplnjuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	• číselná řada 0-100 • zápis čísel do tabulky		ČS
• Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	• jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) • zaokrouhlování na 10		
Geometrie			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	• rovinné útvary: čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník • geometrická tělesa: krychle, koule, kvádr, válec • geometrická tělesa v praktickém životě		VV, PV
• Porovnává velikosti útvarů, měří délku úsečky.	• bod, čára – rovná, lomená, křivá • rýsování a měření úsečky		ČS

Matematika – 3. ročník

Aritmetika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> • počítání předmětů a vytváření souborů v oboru přirozených čísel do 1000 • písemné sčítání a odčítání čísel 0-1000 • malá násobilka • seznámení se s dělením se zbytkem 		
<ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísel 0-1000 • porovnávání čísel 0-1000 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí číslo na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> • užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísla na číselné ose, orientace na číselné ose 0-1000 		
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. 	<ul style="list-style-type: none"> • počítání předmětů a vytváření souborů v oboru přirozených čísel do 1000 • písemné sčítání a odčítání čísel 0-1000 • malá násobilka 		
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh 		ČS, ČJ, TV

užívá vztahy n-krát více, n-krát méně.			
• Počítání se závorkami.	• jednoduché početní operace na sčítání a odčítání s užitím závorek		
• Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	• jednotky času • čas – čtvrt, půl, třičtvrtě, celá		ČS
• Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	• jednotky délky a hmotnosti • zaokrouhlování na 100		ČS
• Doplnuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	• číselná řada 0-1000 • zápis čísel do tabulky		ČS
Minimální očekávané výstupy			
Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. Učivo – obor přirozených čísel, desítková soustava			
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100. Učivo – desítková soustava a desítková osa			
Zná matematické operátory + - = > < a umí je zapsat. Učivo – početní operace s přirozenými čísly			
Sčítá, odčítá s užitím názoru do 20. Učivo – písemné algoritmy početních operací			
Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20. Učivo – slovní úlohy			
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek. Učivo – orientace v čase, geometrické útvary a tělesa			
Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. Učivo - přímá souměrnost, závislosti a jejich vlastnosti, tabulky, grafy, číselná osa			

Geometrie

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary: čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník • geometrická tělesa: krychle, koule, kvádr, válec, jehlan, kužel • geometrická tělesa v praktickém životě 		
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, úsečka, přímka, polopřímka • rýsování, měření, porovnávání 		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost, prostorová orientace 		VV
<ul style="list-style-type: none"> • Rýsuje kružnici a kruh. 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s kružítkem • sestrojení kružnice a kruhu 		VV
Minimální očekávané výstupy			
Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit. Učivo - základní rovinné útvary, prostorové útvary, rovinné útvary			
Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují. Učivo – měření délky			
Používá pravítko. Učivo – měření délky			

Matematika – 4. ročník

Aritmetika

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> Počítá (sčítá, odčítá, násobí, dělí a porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 10 000. 	<ul style="list-style-type: none"> číslo a početní operace závislosti, vztahy a práce s daty složitější operace Sčítání a odčítání, základy i víceciferné Pavučiny, sčítací a odčítací pyramidy Násobení a dělení Zaokrouhlování velkých čísel Kombinace operací Kladná a záporná čísla Dělitelnost čísel, dělení se zbytkem a dělení víceciferné Číselné soustavy Zlomky, procenta, desetinná čísla Rovnice, úlohy s rovnicemi Jednotky míry, čas Počítání s penězi, finanční gramotnost Statistika a práce s grafy, porovnávání výsledků 		
<ul style="list-style-type: none"> Dělí jednociferným číslem (se zbytkem). 			
<ul style="list-style-type: none"> Buduje si přehled u vícemístných přirozených čísel a operací s nimi. 			
<ul style="list-style-type: none"> Násobí i mimo obor násobilky. 			
<ul style="list-style-type: none"> Má vytvořenu představu záporného čísla. 			
<ul style="list-style-type: none"> Provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, změna měřítka). 		OSV	ČS
<ul style="list-style-type: none"> Převádí jednotky času. 		MKV	ČS, TV - měření
<ul style="list-style-type: none"> Žák používá písemné algoritmy i ve složitějších vazbách (algebrogramy, doplňovačky a šifry, hadí sítě,...). 		MDV	

• Rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram).			Informatika
• Rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím.			
• Umí účelně propojovat písemné a paměťové počítání (i s použitím kalkulačky).			
• Řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně složitějších úloh.		VMEGS – <i>Jsme Evropané</i>	ČJ
• Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy.			Informatika

Minimální očekávané výstupy

Zvládá násobkové řady v oboru do 100, až do 10 000 (i dělení), násobení mimo obor násobitek.

Zná numeraci do 1000.

Orientuje se na číselné ose a čísla porovnává.

Umí používat násobky 100 ústně i písemně.

Sčítá a odčítá do 100.

Umí odhadnout výsledky jednoduchých slovních úloh a zaokrouhlit na desítky i na stovky.

Aplikuje jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, objemu i času v praxi.

Určí čas s přesností na čtvrt hodiny, půl i celé hodiny, převádět jednotky času v běžných situacích.

Vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu orientovat se a číst v jednoduché tabulce.

Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.

Geometrie

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none">Rozšiřuje zkušenosti s dalšími tělesy i dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) i v prostředí čtverečkovaného papíru.	<ul style="list-style-type: none">Geometrie v rovině a prostoruSestrojení útvarůMěření a jednotky v praxiProstorová představivostGeometrické pojmyObsah a obvodObjem a povrchGeometrické konstrukceOperace a vlastnosti v rovině	MDV	Informatika, TV
<ul style="list-style-type: none">Rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení, středové i osově souměrnosti.		OSV	PV, VV
<ul style="list-style-type: none">Umí sestrojít 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce).		MKV	PV, VV, ČS
<ul style="list-style-type: none">Získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek.			ČJ, ČS

• Získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek.			ČJ, ČS
Minimální očekávané výstupy			
Sestrojí kolmice a pozná pravý úhel.			
Sestrojí rovnoběžky.			
Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh.			
Umí určit osu souměrnosti překládáním papíru.			
Vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku a mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejich řešení nemusí být závislé na matematických postupech.			

Matematika – 5. ročník			
Aritmetika			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Počítá v číselném oboru přes 1 000 000.	• Řešení jednoduchých úloh s parametrem • Závislosti, vztahy a práce s daty	MKV	
• Dělí trojmístným číslem se zbytkem.	• Souvislosti, statistika, programování • Čísla		

<ul style="list-style-type: none"> • Umí řešit jednoduché úlohy s parametrem a zobecňovat získaná poznání. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání čísel, základy i víceciferné • Pavučiny, sčítací a odčítací pyramidy • Násobení a dělení, násobení a dělení víceciferné, písemné • • násobení a dělení • Zaokrouhlování velkých čísel • Kombinace operací, pořadí operací, závorky • Kladná a záporná čísla • Dělitelnost čísel, dělení se zbytkem a dělení víceciferné • Číselné soustavy, zápis číselných výrazů • Jednotky míry, čas • Zlomky, procenta, desetinná čísla, počítání s desetinnými • • čísla • Finanční gramotnost, finanční pojmy a principy • Rovnice, úlohy s rovnicemi • Grafy a tabulky 	VDO	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí řešit jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si římské číslice a seznamuje se s jinými číselnými soustavami 		MKV	ČS
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy) 			
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší jednoduché rovnice 			Informatika
<ul style="list-style-type: none"> • Umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí operace se zlomky s jmenovatelem 2, 3, 4, 5, 10. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s ním operovat. 		OSV	

<ul style="list-style-type: none"> • Umí zpracovat databázi propojováním písemného a paměťového počítání (i s použitím kalkulačky). 			
<ul style="list-style-type: none"> • Buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfizmu, zobecnění a substituce. 		EMV	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná souvislost mezi jednotkami času a mírou úhlu. 			TV
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování). 			
<ul style="list-style-type: none"> • V některých situacích umí použít písmeno ve funkci čísla. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapisuje proces, tvoří program pro jedno-parametrickou situaci. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace. 			
Minimální očekávané výstupy			

Čte a píše čísla v oboru do 1 000 000.			
Sčítá a odčítá ústně i písemně v oboru do 1 000 000.			
Orientuje se na číselné ose.			
Řeší slovní úlohy.			
Zaokrouhluje a odhaduje výsledky.			
Násobí a dělí 10, 100, 1 000.			
Dělí celá čísla v oboru do 100 se zbytkem.			
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času.			
Porovnává čísla.			
Zaokrouhluje čísla na praktických příkladech orientovat se na číselné ose v oboru do 1 000 000.			
Písemně násobí maximálně trojčíferné číslo číslem jedno- i dvojciferným v oboru do 10 000.			
Písemně dělí jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem.			
Řeší jednoduché příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem.			
Užívá a ovládá převody jednotek času.			
Zvládá početní úkony s penězi.			
Geometrie			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Rozšíření poznání o dalších tělesech (např. síť čtyřstěnu).	• prostorová představivost		

• Umí řešit jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka) i o některých čtyřúhelnících.	• geometrické pojmy, úhly a porovnávání úhlů		
• Má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D.	• operace a vlastnosti v rovině		
• Pracuje se souřadnicemi v 2D (využívá čtverečkovaného papíru).	• geometrické konstrukce		Vv, Pv
• Seznamuje se s pojmy obsah, obvod, objem.	• obsah a obvod, objem a povrch		
Minimální očekávané výstupy			
Sestrojí střed a osu úsečky.			
Užívá a ovládá převody jednotek času.			
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti.			
Vyznačí osy souměrnosti rovinných obrazců.			
Seznámí se, vyznačí, rýsuje a poměruje úhly, provádí jednoduché konstrukce, zvládá konstrukci trojúhelníků.			
Vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku, zvládá logické řady, seznámí se s výpočtem objemu.			
Hledá různá řešení předložených situace.			
Doplňuje tabulky dle zadání úlohy.			
Řeší praktické geometrické úlohy.			

Člověk a jeho svět

Jednotlivé ročníky a časová dotace					Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
2	2	2	3+1	3+1	14
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

Název předmětu	Člověk a jeho svět
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	<p>Tato vzdělávací oblast je nedílnou součástí vzdělávání žáků na 1. stupni základní školy. Sjednocuje společenskovední a přírodovědné učivo, včetně výchovy ke zdraví. Jsou zde integrována témata týkající se člověka, rodiny, rodné země, společnosti, kultury, přírody, techniky, bezpečí, zdraví a jiných témat. Žákům je umožněn pro porovnání přístup jak k historickým, tak současným informacím, čímž jsou směřováni k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí poznávat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se je pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Učí se tím vnímat základní vztahy mezi lidmi a porozumět světu kolem sebe.</p>
Klíčové kompetence	

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z poznávání
- kritické přebírání informací do praktického života
- rozšiřování slovní zásoby v daných tématech a schopnost zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- ochota věnovat se dalšímu studiu, podílet se na sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, tolerantní chování a dodržování společně vytvořených pravidel soužití, plnění povinností a úkolů.
- vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, promýšlení způsobů jejich řešení
- praktické ověřování správnosti řešení problémů (hádanky, rébusy, kvízy)
- vyhodnocování výsledků řešení a obhajování svých rozhodnutí, uznat své pochybení a přijmout jiné řešení
- využívání dalších sdělovacích prostředků pro kritické získávání informací a následnému řešení problémů (internet, média, apod.)

Kompetence komunikativní:

- efektivní, bezproblémová a bezkonfliktní komunikace v běžných i výjimečných situacích
- samostatné a sebevědomé vystupování a vyjadřování se v písemné i ústní formě
- respektování názorů ostatních lidí, dodržování pravidel a základů slušného chování při diskuzi
- využití informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- rozvíjení a přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- vyslechnutí a respektování názorů ostatních a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporování sebedůvěry a samostatnosti žáka
- spoluúčast na vytváření pravidel (např. ve škole, v rodině), jejich následné dodržování a vytváření zdravého, příjemného prostředí
- dovednost spolupracovat se svými spolužáky, kamarády, dospělými nejen ve škole, ale i ve svém okolí
- umět požádat o pomoc v případě nouze

Kompetence občanské:

- respektovat povinnosti ve škole i mimo ni, uvědomovat si daná práva
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování zdravotní gramotnosti, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví jiných
- uvědomuje si možnost aktivního zapojení do společenského, kulturního a sportovního dění

Kompetence pracovní:

- plnění daných povinností a zodpovědný, kritický přístup k výsledkům pracovních činností, kterých dosáhl
- je si vědom možných zdravotních a hygienických rizik při práci a je schopen je eliminovat
- utváření pracovních návyků samostatně i v týmu
- využití získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání
- nabízení dostatečného množství situací k propojení zájmové činnosti žáka a jeho společenského života
- adaptace na změny v prostředí nebo podmínkách (výlet, škola v přírodě.)

Organizačně je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět členěna do pěti tematických okruhů.

Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Žáci poznávají svůj domov (město, obec včetně jejich okolí – rodina, škola, společnost), krajinu, ve které žijí. Jsou seznámeni také s naší vlastí, Českou republikou.
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Klademe důraz na základy vhodného chování, jednání a toleranci mezi lidmi a nadále si žáci tyto zásady prohlubují. Učíme žáky, jak spolu mohou lidé vycházet a co si mohou společně nabídnout. Na druhé straně je vedeme i k tomu, aby respektovali názor a postoj toho druhého.• Zdůrazňujeme žákům důležitost práce a aktivního zapojení do společnosti, aby vedli smysluplný, bohatý život, odbourali zažitá stereotypy a nespokojili se závislostí na státní podpoře.
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Budou poznávat historické památky a pověsti naší země. Seznamují se s tradicemi. Naučí se určovat čas a orientovat se v čase. Neméně důležitá je snaha vzbudit u žáků zájem o minulost a kulturu, které pro ně mohou mít dopad do současnosti.
Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none">• Poznávají, jak dění ve vesmíru ovlivňuje náš každodenní život. Rozpoznávají živou a neživou přírodu a důležité vztahy mezi nimi. Dále si také prohlubují znalosti o fauně a flóře na naší planetě. Pozorují a porovnávají viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.• Klademe důraz na význam ochrany životního prostředí z důvodu společenské aktuálnosti tématu.
Člověk a zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Žáci se seznamují se svým tělem a jeho potřebách, aby si chránili zdraví a neškodili svému tělu špatnými návyky. Jsou poučeni o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Naučí se vyhledávat pomoc na správných místech pro sebe i pro ostatní lidi v nesnázích. Žáci se seznamují se základy první pomoci.

	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci školních výstupů jsou do školy mimo jiné zváni zástupci organizací nebo žáci navštěvují tyto organizace (Portus o.p.s., ČKK, V. I. P. České Budějovice apod.) z důvodu preventivních programů, které se věnují lidskému tělu, jeho zdraví, ale i jiným tématům, které se dotýkají předmětu Člověk a jeho svět.
--	--

Člověk a jeho svět – 1. ročník			
Místo, kde žijeme			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Má pojem o místě svého bydliště a školy, zná cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v daném prostoru (okolí bydliště, školy), jméno, příjmení, adresa, orientace a činnosti ve škole, dodržování školního řádu, vhodná a nevhodná místa ke hře, naše město/obec 	OSV – <i>rozvoj poznávacích schopností</i>	ČJL
Minimální očekávané výstupy			
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.			
Popíše a zvládne cestu do školy.			
Lidé kolem nás			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině a vzájemné vztahy mezi rodinnými příslušníky. 	<ul style="list-style-type: none"> • moje rodina a příbuzenské vztahy, vzájemná pomoc v rodině 	OSV – <i>sebepoznání a sebepojetí</i>	ČJL

• Tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.	• soužití lidí, mezilidské vztahy • chování v třídním kolektivu i k ostatním žákům školy	<i>Poznávání lidí</i>	
• Odvodí potřebu různých povolání a pracovních činností.	• druhy zaměstnání a výsledky lidské práce, co vytvořili lidé a co příroda, odměna za vykonanou práci	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	
• Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i ostatní.	• osobní bezpečí, odmítání návykových látek		

Minimální očekávané výstupy			
Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.			
Dodržuje základní pravidla společenského chování.			
Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.			
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.			
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.			
Lidé a čas			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

<ul style="list-style-type: none"> • Využívá časové údaje v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • roční období, měsíce a dny v roce • režim dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc), určování času podle hodin (celá hodina) • denní režim žáka, domácí příprava, volnočasové aktivity 	OSV - <i>psychohygienu</i>	VV
Minimální očekávané výstupy			
Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.			
Zná rozvržení svých denních činností.			

Rozmanitost přírody			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> • popis ročních období (změny v přírodě), domácí zvířata a jejich mláďata, život rostlin a živočichů, kalendář přírody (ochrana před nepříznivými vlivy počasí) • ochrana životního prostředí 	VMEGS	VV
Minimální očekávané výstupy			
Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.			
Člověk a jeho zdraví			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky, využívání základních znalostí o lidském těle. 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, nemoc, úraz, první pomoc (přivolání pomoci), péče o zdraví a zdravá výživa, dostatek pohybových aktivit 	OSV - <i>psychohygienu</i>	VV
Minimální očekávané výstupy			
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění.			
Pojmenuje hlavní části lidského těla.			

Člověk a jeho svět – 2. ročník			
Místo, kde žijeme			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Začlenění svou obec (město) do příslušného kraje. 	<ul style="list-style-type: none"> • naše město a okolí 	OSV	Čj
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíl mezi městem a vesnicí, památky 		
Lidé kolem nás			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině a vzájemné vztahy mezi rodinnými příslušníky 	<ul style="list-style-type: none"> • moje rodina a příbuzenské vztahy, rodinné zvyky, vzájemná pomoc v rodině 	<i>Sociální rozvoj, mezilidské vztahy</i>	

• Tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.	• soužití lidí, mezilidské vztahy • chování v třídním kolektivu i k ostatním žákům školy		
• Odvodí potřebu různých povolání a pracovních činností.	• druhy zaměstnání a výsledky lidské práce (pracující, nezaměstnaný), odměna za vykonanou práci (české mince a bankovky), lidé a technika (vývoj a pokrok)	OSV - <i>sebeorganizace</i>	Čj
• Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i ostatní.	• osobní bezpečí, odmítání návykových látek		
• Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• tísňová volání, situace hromadného ohrožení (dopravní nehoda, povodeň, požár)	<i>Komunikace</i>	
Minimální očekávané výstupy			
Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.			
Dodržuje základní pravidla společenského chování.			
Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.			
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.			
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.			

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Lidé a čas

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none">Využívá časové údaje v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none">roční období, měsíce a dny v rocečasové jednotky, určování času podle hodin (1/4, 1/2, 3/4, celá hodina), denní režim žáka, průběh lidského životaproměny způsobu života – minulost, současnostzvyky a tradice ve společnosti – Vánoce, Velikonoce	OSV – <i>psychohygiena</i> MKV	VV

Minimální očekávané výstupy

Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.

Zná rozvržení svých denních činností.

Rozmanitost přírody

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none">Pozoruje, porovná a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none">popis ročních období (změny v přírodě), kalendář přírody (ochrana před nepříznivými vlivy počasí)ochrana životního prostředí	VMEGS	PV
<ul style="list-style-type: none">Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede	<ul style="list-style-type: none">živá a neživá přírodaživot rostlin a živočichů		

příklady výskytu organismu ve známé lokalitě.			
• Provádí u známých látek jednoduché pokusy a určuje společné a rozdílné vlastnosti.	• pokusy s vodou		
Minimální očekávané výstupy			
Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.			
Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.			
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.			
Provede jednoduchý pokus podle návodu.			
Člověk a jeho zdraví			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky, využívají základní znalosti o lidském těle.	• lidské tělo - stavba • nemoc, úraz, přivolání pomoci, základní hygienické návyky a prevence	OSV - <i>psychohygiena</i>	
• Upevňování vhodného chování a činností, které vedou k dobrému vztahu ke správnému zdraví.	• péče o zdraví a zdravá výživa, dostatek pohybových aktivit		

<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla bezpečného chování silničního provozu, bezpečné chování při hře, základní dopravní značky 		
Minimální očekávané výstupy			
Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění.			
Pojmenuje hlavní části lidského těla.			
Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných.			
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.			

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Místo, kde žijeme			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • V jednoduchém plánu vyznačí místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • naše město a okolí, rozdíl mezi městem a vesnicí 	OSV	ČJ

• Začlení svou obec (město) do příslušného kraje.	• práce s mapou, orientace (kompas, GPS, okolní krajina, světové strany)		
• Popíše důležité budovy ve městě.	• pošta, nemocnice, banka, úřady a jejich význam		
• Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost.	• památky v regionu • nebezpečné situace		
Minimální očekávané výstupy			
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.			
Popíše a zvládne cestu do školy.			
Lidé kolem nás			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině a vzájemné vztahy mezi rodinnými příslušníky.	• moje rodina a příbuzenské vztahy, rodinné zvyky, vzájemná pomoc v rodině	OSV – <i>sociální rozvoj</i> MKV – <i>lidské vztahy</i>	Čj
• Tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.	• soužití lidí, mezilidské vztahy • chování v třídním kolektivu i k ostatním žákům školy, školní řád		
• Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé	• významní rodáci, historické památky a pověsti	MKV – <i>lidské vztahy</i>	

pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.			
• Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci.	• osobní bezpečí, odmítání návykových látek		
• Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• tísňová volání, situace hromadného ohrožení (dopravní nehoda, povodeň, požár..)	MDV	
Minimální očekávané výstupy			
Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.			
Dodržuje základní pravidla společenského chování.			
Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.			
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.			
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.			
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.			
Lidé a čas			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Uplatňuje základní poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích	• proměny způsobu života – minulost, současnost • zvyky a tradice ve společnosti – Vánoce, Velikonoce, význam státních svátků	VMEGS – <i>Evropa a svět nás zajímá</i>	

a o práci lidí (na příkladech porovnává minulost a současnost).	• lidé a technika (vývoj a pokrok)		
Minimální očekávané výstupy			
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.			
Poznává různé lidské činnosti.			
Rozmanitost přírody			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Pozoruje, porovná a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	• znaky živočišné a rostlinné říše, životní podmínky na Zemi (zemětřesení, povodně....) • ochrana životního prostředí	EMV – <i>základní podmínky života</i>	VV M
• Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě.	• živá a neživá příroda (přírodniny, surovina, výrobek), organismy v lokalitě – les, park, louka, pole, okolí vodních ploch		
• Provádějí u známých látek jednoduché pokusy a určují společné a rozdílné vlastnosti.	• pokusy s vodou (změna skupenství, rozpustnost látek – sůl, cukr), pozorování a porovnávání vlastností látek – voda, půda, vzduch		
• Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	• společné vlastnosti látek – hmotnost, teplota, čas, objem, využití metru, váhy, teploměru, odměrného válce	EMV – <i>základní podmínky života</i>	VV M
Minimální očekávané výstupy			

Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.			
Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.			
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.			
Provede jednoduchý pokus podle návodu.			
Člověk a jeho zdraví			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky, využívají základní znalosti o lidském těle. 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba • nemoc, úraz, přivolání pomoci, péče o zdraví a zdravá výživa, základní hygienické návyky 		
<ul style="list-style-type: none"> • Upevňuje si zásady vhodného chování a činností, které vedou k dobrému vztahu ke správnému zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence agresivního chování, péče o zdraví a zdravá výživa, dostatek pohybových aktivit 	EMV – <i>základní podmínky života</i>	VV M
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla bezpečného chování silničního provozu, základní dopravní značky, bezpečné chování při hře, seznámení s IZS, první pomoc (lékárnička, evakuační zavazadlo, plán) 		

Minimální očekávané výstupy

Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění.

Pojmenuje hlavní části lidského těla.

Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných.

Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.

Člověk a jeho svět – 4. ročník

Místo, kde žijeme

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Určí na mapě a jednoduše popíše polohu svého bydliště v rámci krajiny a státu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s mapou – orientace v místě a prostoru, krajina, domov, Jihočeský kraj, samospráva. 	<p>OSV – <i>rozvoj poznávacích schopností</i></p>	<p>ČJL</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s kompasem a mapou, určování světových stran, nouzové východy a únikové cesty, co dělat při mimořádných událostech. 		<p>M - měření</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává základní údaje týkající se přírodních podmínek a lidských sídel naší republiky a Evropy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elementární znalost vzniku pevnin a oceánů, podnebných pásů a počasí, kontinentů, vodstva, pohoří a nížin, chráněných území, sousední státy ČR, světová nej- 	<p>VMEGS – <i>objevujeme Evropu</i> MKV - <i>lidské vztahy</i></p>	<p>ČJL VV Cizí jazyk</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává typické regionální podmínky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpisné, zemědělské a průmyslové, přírodní a kulturní údaje, povrch a vodstvo ČR • Přírodní a historické památky v Jihočeském kraji (v Českých Budějovicích), významní rodáci Českých Budějovic. 	EMV - <i>vztah člověka k prostředí</i>	TV - turistika
<ul style="list-style-type: none"> • Srovnává přírodu a také to, jak lidé žijí u nás a v jiných zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpisné, hospodářské, zemědělské, přírodní a kulturní údaje v jiných zemích. 	EMV – <i>lidské aktivity</i> MKV – <i>mezilidské vztahy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí státní zřízení ČR, rozpozná její státní symboly a jejich význam a dále určí, jak dělíme ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR - Hlavní orgány státní moci, státní symboly, územní členění ČR 	VDO – <i>principy demokracie</i>	ČJL - tradice VV

Minimální očekávané výstupy

Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.

Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.

Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.

Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.

Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.

Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.

Pozná státní symboly České republiky.

Lidé kolem nás

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše i podle svých vlastních zkušeností základní mezilidské vztahy, stanoví pravidla pro soužití ve společnosti - ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě), v práci, cizině apod., která dodržuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Učení se k respektování, ohleduplnosti, vztahy mezi lidmi, vlastnosti lidí, společenská pravidla a postavení jedince ve společnosti, pravidla slušného chování, práva a povinnosti, pravidla dialogu a komunikace, diskuze 	OSV – <i>sociální rozvoj</i> MKV – <i>lidské vztahy</i>	ČJL
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá, že každý jedinec je osobitý a jeho osobnost respektuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohleduplnost, respekt, vlastnosti lidí, mezilidské vztahy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Obhájí své názory v konkrétních situacích slušně a dle společenských pravidel, případně připustí svůj omyl a spolupracuje se spolužáky, učiteli, rodiči apod. při řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla dialogu, komunikace, mezilidské vztahy, respekt 		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje ve svém okolí mezi formami slušného jednání a chování a těmi, která jsou ve společnosti netolerovatelná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: týrání, psychické i fyzické násilí, předcházení konfliktům, šikana, kyberšikana, nebezpečí na internetu, sociálních sítích a jiných médiích, epidemie, pandemie, povodně, pravidla slušného chování, ctnosti, přátelství, respekt, pomoc 	MDV – <i>kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i> VDO – <i>principy soužití ve společnosti</i>	IKT

	<ul style="list-style-type: none"> • Základní globální problémy: sociální problémy, problémy spojené se životním prostředím a konzumní společností, obyvatelstvo a stárnutí 	VMEGS – <i>Evropa a svět nás zajímá</i>	VV HV Cizí jazyk
<ul style="list-style-type: none"> • Používá peníze v běžných situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhled a hodnota našich bankovek a mincí, hospodaření s penězi, hodnota peněz, způsoby placení hotovostí i bezhotovostně 		
Minimální očekávané výstupy			
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).			
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.			
Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.			
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze.			
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.			
Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.			
Lidé a čas			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech státních svátků pracuje s historickými událostmi ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> • Časová osa, časový údaj, letopočet, územní celky, státní svátky a významné dny – objasnění významu historických událostí v českých dějinách. 	VMEGS – <i>Jsme Evropané</i>	M ČJL

• Využívá knihoven, muzeí, galerií a kulturních památek jako dalšího zdroje informací a poznávání dějin.	• Dějiny, obrazy a ilustrace z českých dějin, movité a nemovité kulturní památky		
Minimální očekávané výstupy			
Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.			
Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji.			
Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.			
Rozmanitost přírody			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Objevuje a vnímá propojenost živé přírody spolu s neživou přírodou, rozpoznává princip a nutnost rovnováhy v přírodě a uvědomuje si propojení mezi fungováním přírody a činností člověka.	• Živá a neživá příroda, nerostné suroviny, půda, vztahy mezi člověkem a přírodou, vliv člověka na přírodu, ekologie a ochrana životního prostředí, základní projevy života - fotosyntéza, oběh vody, potravní řetězec.	EMV – <i>základní podmínky života</i>	VV M
• Vysvětlí střídání ročních období, dne a noci na Zemi podle základních poznatků o Zemi v souvislosti s vesmírem.	• Vesmír, sluneční soustava, Země v kontextu vesmíru, střídání dne a noci, čas a roční období, nutné podmínky života na Zemi.		PV
• Poznává základní ekosystémy a vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy.	• Přírozený a umělý ekosystém, ekosystémy: les, louka, pole, vodní a lidská sídla apod., vztahy mezi organismy, vliv člověka na společenstva, chráněná území	EMV – <i>základní podmínky života</i>	

<ul style="list-style-type: none"> • Poznává základní projevy života na konkrétních organismech v konkrétních ekosystémech, prakticky a jednoduše rozřazuje organismy do základních skupin a může k tomu využívat i jednoduché klíče a atlasy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosystém: les (jehličnaté, listnaté stromy, živočichové, význam), louka (rostliny a živočichové, význam), pole (plodiny a živočichové, sady, význam), vodní sídla (rostliny a živočichové, význam), lidská sídla (rostliny a živočichové, význam), práce s atlasy a klíči 	EMV - <i>ekosystémy</i>	ČJ VV
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocuje některé konkrétní způsoby jednání a chování člověka v přírodě a rozlišuje, které činnosti mohou být pro prostředí i jeho zdraví škodlivé či prospěšné. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozitivní i negativní vlivy pobytu člověka v přírodě, jak na jeho zdraví, tak i prostředí, žádoucí a nežádoucí chování člověka v přírodě, ochrana člověka za mimořádných situací, ekologie – člověk a příroda. 	EMV - <i>vztah člověka k prostředí</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Založí si pomocí vyučujícího či svých spolužáků jednoduchý pokus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybraný pokus na základě probíraného učiva a zájmu žáků. 		
Minimální očekávané výstupy			
Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.			
Popíše střídání ročních období.			
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.			
Zvládá péči o pokojové rostliny.			
Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.			
Popisuje vliv činností lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.			

Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.

Člověk a jeho zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> Plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. 	<ul style="list-style-type: none"> Volný čas, denní režim doma i ve škole, práva a povinnosti, bezpečnost, organizace času, ohleduplnost vůči jiným osobám 	OSV – <i>osobnostní rozvoj</i>	ČJL
<ul style="list-style-type: none"> Řídí se naučenými způsoby jednání a chování v situacích, které ohrožují jeho zdraví a také v nácvikových situacích simulujících mimořádné události; jako chodec a cyklista si uvědomuje, že je součástí dopravních situací, orientuje se, vyhodnocuje a dochází ke správným závěrům. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla a bezpečné chování v silničním provozu – dopravní značky a prostředky, světelné signalizace, ohleduplnost, poskytnutí první pomoci, bezpečné chování cyklisty a chodce na pozemních komunikacích, návštěva dopravního hřiště Pravidla a bezpečné chování při živelných pohromách – požár, povodně, silný vítr a bouřky, zemětřesení Nenarušování osobního prostoru svého i druhého, bezpečné chování doma i v přírodě, bezpečné chování během prázdnin, bezpečné chování při sportování, aktivním odpočinku, nebezpečí doma a v přírodě, evakuace, zná základní telefonní čísla, bezpečné chování během epidemií. 	EMV – <i>základní podmínky života</i>	VV M

<ul style="list-style-type: none"> • Odmítá v modelových situacích návykové látky. Uvědomuje si škodlivost a rizika těchto látek. Využívá preventivních programů pro získávání informací a lepší pochopení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky, příčiny a možné následky aplikování návykových látek na zdraví a život člověka, prevence a preventivní programy proti závislosti, důvěra a statečnost svěřit se s problémy. 	OSV – <i>péče o duševní a tělesné zdraví</i>	TV
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. 	<ul style="list-style-type: none"> • IZS, správný postup zavolání o pomoc v případě fyzického či duševního zdraví - telefonní čísla IZS, pitný režim, správná výživa, rizika vybraných látek a možnost otrav nebo jiného ohrožení života a zdraví – alkohol, léky, drogy a chemické látky, cigarety, druhy rostlin/potravin, nebezpečí před infekcemi přenosnými krví, pravidla a bezpečné chování během epidemií. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná mezi zraněními, která bezprostředně ohrožují lidský život od méně závažných; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc, povinnost poskytnout první pomoc, správně ošetří drobné úrazy, určí, kdy je nutné kontaktovat tísňovou linku, prevence úrazů – bezpečné chování doma i v přírodě. 		
Minimální očekávané výstupy			
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.			
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.			
Odmítá návykové látky.			
Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.			

Člověk a jeho svět – 5. ročník

Místo, kde žijeme

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje mezi náčrtů a základními typy map. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s mapou – zeměpisné pojmy a znázornění, orientace podle náčrtů, plánů a na mapách, čtení z map, topografické, obecně zeměpisné a tematické mapy. 		
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává základní údaje týkající se přírodních podmínek a lidských sídel naší republiky a Evropy, orientuje se v mapě - určuje světové strany a polohu ČR, jednotlivých států Evropy. 	<ul style="list-style-type: none"> Základní orientace na mapách, plánech a glóbosech, podnebné pásy, rovník a rovnoběžky, poledníky a časová pásma Země - světadíly a kontinenty, oceány, řeky a pohoří Evropa – státy, hlavní města a významná města, povrch (pohoří, nížiny, vodstvo), hospodářství apod. ČR – reliéf, povrch (pohoří, nížiny, vodstvo), chráněná území, hospodářství a nerostná bohatství, sousední státy (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko), poloha ČR na mapě. 	VMEGS - <i>Evropa a svět nás zajímá</i>	VV HV IKT Cizí jazyk
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává a poznává typické regionální podmínky – poloha, příroda, osídlení, hospodářství apod. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s mapou a orientace v ní, kraje a regiony ČR, hlavní město ČR a krajská města, povrch (pohoří, 	EMV - <i>vztah člověka k prostředí</i>	ČJL

	nížiny, vodstvo, chráněná území), města a hospodářství jednotlivých krajů.		
• Objevuje a porovnává, jak způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	• Na základě získaných informací z poznámek nebo osobních zkušeností z cestování srovná a popíše způsob života a přírodu v ČR a jiných zemích. Respekt a ohleduplnost k jiným kulturám, lidem a místům.	MKV – <i>kulturní diference</i>	VV HV
• Rozpozná státní symboly ČR a jejich význam, rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce.	• Poslanecká sněmovna, vláda, Senát, prezident, dělba moci, státní správa, samospráva, státní symboly, hlavní zástupci státu.	VDO – <i>formy participace v občanském životě</i>	
Minimální očekávané výstupy			
Má základní znalost o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.			
Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.			
Sdělí poznatky z vlastních cest.			
Pozná státní symboly České republiky			
Lidé kolem nás			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Popíše i podle svých vlastních zkušeností základní mezilidské vztahy, stanoví pravidla pro soužití ve společnosti	• Učení se k respektování, ohleduplnosti, vztahy mezi lidmi, vlastnosti lidí, společenská pravidla a postavení jedince ve společnosti, pravidla slušného chování,	OSV – <i>sociální rozvoj</i> MKV – <i>lidské vztahy</i>	ČJL

<p>- ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě), v práci, cizině apod., která dodržuje.</p>	<p>práva a povinnosti, pravidla dialogu a komunikace, diskuze</p>		
<p>• Rozlišuje ve svém okolí mezi formami slušného jednání a chování a těmi, která jsou ve společnosti netolerovatelná.</p>	<p>• Pojmy: týrání, psychické i fyzické násilí, předcházení konfliktům, šikana, kyberšikana, nebezpečí na internetu, sociálních sítích a jiných médiích, rasismus, diskriminace, xenofobie, sexuální a jiné zneužívání, vulgarismy, urážky, epidemie, pandemie, povodně, pravidla slušného chování, ctnosti, morálka a morální hodnoty, přátelství, respekt, pomoc apod.</p> <p>• Základní globální problémy: sociální problémy, problémy spojené se životním prostředím a konzumní společností, obyvatelstvo a stárnutí</p>	<p>MDV – <i>kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i></p> <p>VDO – <i>principy soužití ve společnosti</i></p> <p>VMEGS – <i>Evropa a svět nás zajímá</i></p>	<p>IKT</p> <p>VV</p> <p>HV</p> <p>Cizí jazyk</p>
<p>• Rozlišuje mezi soukromým a veřejným, osobním a společným vlastnictvím, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných</p>	<p>• Hotovostní a bezhotovostní způsob platby, pojmy: vlastnictví, hospodaření s penězi, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, úspory a spoření, banka, půjčka, úrok, splátka, investice, cizí měny a kurz, zpronevěra, korupce, práva a povinnosti, rizika, sestaví jednoduchý rozpočet (příjmy a výdaje odkud a za co).</p>		

výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.			
Minimální očekávané výstupy			
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).			
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.			
Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.			
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácení peněz.			
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.			
Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.			

Lidé a čas			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných informací k pochopení dějů a jevů.	• Časová osa, časový údaj, letopočet, pojmy: středověk, novověk, moderní dějiny, státní svátky a významné dny – objasnění významu historických událostí v českých dějinách.	VDO – <i>princip demokracie jako forma vlády</i>	VV ČJL

• Využívá knihoven, muzeí, galerií a kulturních památek jako dalšího zdroje informací a poznávání dějin.	• Dějiny, obrazy a ilustrace z českých dějin, movité a nemovité kulturní památky		
• Hodnotí na vybraných ukázkách naší minulosti způsob života a práce předků na našem území a porovnává je se současností.	• Územní změny, společenský, technický, hospodářský, kulturní pokrok a způsob života ve vybraném období v porovnání se současností.	EMV – lidské aktivity a životní prostředí	
• Poznává vybrané významné osobnosti našich dějin.	• Lidé a čas v českých dějinách		
Minimální očekávané výstupy			
Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.			
Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji.			
Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.			
Rozmanitost přírody			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Vysvětlí střídání ročních období, dne a noci na Zemi podle základních poznatků o Zemi v souvislosti s vesmírem.	• Vesmír, sluneční soustava – Slunce, Země a Měsíc, planety, Mléčná dráha). • Planeta Země – střídání dne a noci, ročních období, podmínky nutné k životu na Zemi, podnebí, počasí.	EMV – základní podmínky života	VV PČ
• Zkoumá podnebné pásy naší planety a poznává další základní ekosystémy,	• Fauna a flora v podnebných pásích Země		ČJL IKT

biomy - tamější fauna flora, význam a vzájemné vztahy mezi organismy, složení vegetace a její vliv na celkovou podobu krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosystém: pouště (rostliny a živočichové, význam), stepi a podobné oblasti (rostliny a živočichové, význam), tropické deštné pralesy a lesy (rostliny a živočichové, význam), polární oblasti. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje základní projevy života konkrétních organismů v konkrétních ekosystémech, srovnává a prakticky, jednoduše je zařazuje do základních skupin, může k tomu využívat i jednoduché klíče a atlasy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s atlasy, klíči a obrazovými materiály. • Stavba a základní rozřazování rostlin a živočichů – podmínky nutné k životu. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Založí si pomocí vyučujícího či svých spolužáků jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybraný pokus na základě probíraného učiva a zájmu žáků. 		
Minimální očekávané výstupy			
Popíše střídání ročních období.			
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.			
Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.			
Člověk a jeho zdraví			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

<ul style="list-style-type: none"> • Poznává vnější i vnitřní stavbu lidského těla – určí části lidského těla, důležité orgány a u vybraných orgánů určí základní význam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho vývoj, vnitřní a vnější stavba lidského těla a jeho funkce, péče o tělo a duševní zdraví, zdravá výživa. • Lidská kostra, svaly, nervová soustava, dýchací soustava, oběhová soustava, trávicí a vylučovací soustava, rozmnožovací soustava. 	OSV – <i>osobnostní rozvoj</i>	VV TV
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje získané znalosti o lidském těle pro zdravý způsob svého života. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo, péče o něj a duševní zdraví, zdravá výživa a pitný režim, škodlivost a rizika drog, kouření, gamblerství apod. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotlivé vývojové fáze člověka, charakteristické znaky člověka. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Řídí se naučenými způsoby jednání a chování v situacích, které ohrožují jeho zdraví a také v nácvikových situacích simulujících mimořádné události; jako chodec a cyklista si uvědomuje, že je součástí dopravních situací, orientuje se, vyhodnocuje a dochází ke správným závěrům. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla a bezpečné chování v silničním provozu – dopravní značky a prostředky, světelné signalizace, ohleduplnost, poskytnutí první pomoci, bezpečné chování cyklisty a chodce na pozemních komunikacích, návštěva dopravního hřiště • Pravidla a bezpečné chování při živelných pohromách – požár, povodně, silný vítr a bouřky, zemětřesení 	OSV – <i>osobnostní rozvoj</i>	ČJL PV

	<ul style="list-style-type: none"> • Nenarušování osobního prostoru svého i druhého, bezpečné chování doma i v přírodě, bezpečné chování během prázdnin, bezpečné chování při sportování, aktivním odpočinku, nebezpečí doma a v přírodě, evakuace, zná základní telefonní čísla, bezpečné chování během epidemií. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Odmítá v modelových situacích návykové látky. Uvědomuje si škodlivost a rizika těchto látek. Využívá preventivních programů pro získávání informací a lepší pochopení problematiky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky, příčiny a možné následky aplikování návykových látek na zdraví a život člověka, prevence a preventivní programy proti závislosti, důvěra a statečnost svěřit se s problémy. 		
Minimální očekávané výstupy			
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.			
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.			
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.			
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.			
Odmítá návykové látky.			

Osobnostní výchova

Jednotlivé ročníky a časová dotace					Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
1	1	1	-	-	3
povinný	povinný	povinný	-	-	

Název předmětu	Osobnostní výchova
Oblast	Osobnostní výchova
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět Osobnostní výchova se vyučuje jako samostatný předmět od prvního do třetího ročníku. Vychází z oboru Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace a z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Specifikem vyučovacího předmětu Osobnostní výchova je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.</p> <p>Vyučovací předmět osobnostní výchova koncipujeme jako jeden souvislý předmět od 1. do 3. ročníku. Je vyučován vždy po 1 hodině týdně. Propojení tohoto předmětu s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků, zároveň dochází k prevenci sociálně patologických jevů.</p>

Výuka probíhá v celé třídě, většinou v kmenových učebnách. Žáci mohou využívat prost ve školní knihovně. Ve výuce se nejčastěji objevují metody a formy práce jako jsou projektová výuka, skupinové vyučování, metody zaměřené na rozvoj kritického myšlení, implementace prvků metody Dobrý začátek, zařazování rolových akcí.

Klíčové kompetence

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní úsudky a zkušenosti,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotit.

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
-

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc, případně o ni požádá
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě v celé třídě, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému i fyzickému násilí
- chápe základní principy na nichž spočívají společenské normy a zákony, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plánování úkolů, k pracovním návykům, ke správnému zacházení s pomůckami, technikou,
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti

Organizačně je vzdělávací oblast Osobnostní výchova členěna do 2 tematických okruhů.**Vědomosti, dovednosti a schopnosti**

• Vést k porozumění sobě samému a druhým, pomáhat k zvládnutí vlastního chování, přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci, získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů), formulovat studijní dovednosti, podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny.

Postoje a hodnoty

• Pomáhat k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým, vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, vést k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, přispívat k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Osobnostní výchova – 1. ročník

Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Uvědomuje si důležitost pozdravu a význam zrakového kontaktu, úsměvu, podání ruky. Používá vhodné formy pozdravu. 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení - vhodná forma pozdravu, oslovení křestním jménem, prosba, omluva, poděkování, obdarování, oslavy, sdílení, respekt, komunitní kruh • pravidla pracovní - organizace pracovní plochy, pohybu po třídě, zvládnutí starosti o své věci. Pravidla společenská - základy vzájemného slušného chování, pravda a lež, Pravidla Give me five - neskákat si do řeči; naslouchat; vidět; pohybovat se pomalu; Sociální chování - kamarádství, jeho význam a důležitost, vlastnosti dobrého kamaráda. Práce na společném úkolu. • Žák vědomě pracuje se svými emocemi. • vstup do školy, změna v dosavadním způsobu života, nové vztahy, domov, rodinné prostředí, příbuzenské vztahy, chování mezi lidmi 	<p>OSV – <i>komunikace, seberegulace a sebeorganizace</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, členové rodiny, role, spolužáci 	<p>OSV – <i>mezilidské vztahy</i></p>	

<p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost v silničním provozu, dopravní značky, situace hromadného ohrožení, návykové látky a zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> • Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém 	VDO – <i>formy participace občanů v politickém životě</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. 	<ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 		

Minimální očekávané výstupy

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.

Osobnostní výchova – 2. ročník

Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
• Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• Komunikace - vnímavost k právu druhého být vyslechnutý - naslouchání. Vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek. Prvky neverbální komunikace v kolektivu. Pravidla Give me five - neskákat si do řeči; naslouchat; vidět; pohybovat se pomalu;	OSV - <i>komunikace</i>	

<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje pozornost, laskavost a uznání vůči druhým. Pozitivně hodnotí druhé. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální chování - kamarádství, jeho význam a důležitost, vlastnosti dobrého kamaráda, práce na společném úkolu. • Zdravé sebepojetí a sebeúcta - moje silné a slabé stránky, já a lidé v mém okolí, odlišnosti a podobnosti. Poznávání pozitivních vlastností lidí ve třídě a v rodině. Projevování pozornosti, laskavosti a uznání. 	OSV – <i>mezilidské vztahy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje dovednost podělit se a obdarovat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení se a jeho význam pro vztahy, darování a jeho význam pro vztahy. Vymyšlení dárku pro druhé. 	OSV – <i>mezilidské vztahy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru. Překonávání sklonů a návyků, které komplikují život. 	OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku. 		

komunikace s operátory tísňových linek.			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáku, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> • Třída jako společenství, význam třídy v životě žáka, význam pravidel a jejich dodržování, odměny a tresty, základní práva a povinnosti, prožitek blízkosti, důvěry a sdílení. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova ke zdraví - kde si hrát - vhodná a nevhodná místa ke hře. • Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, ochrana před infekcemi, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc. 	OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace</i>	
Minimální očekávané výstupy			
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.			
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.			

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.

Osobnostní výchova – 3. ročník			
Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> • lidé kolem nás - spolužáci, tolerance k přirozeným odlišnostem, pravidla slušného chování, zvládání vlastní emocionality a trémy, předcházení konfliktům 	OSV - <i>komunikace</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> • třída jako společenství, důležitost naslouchání - především v rodině a ve škole, důsledky nepozornosti, výhody naslouchání, doplnění pravidel třídy • komunikace - uvědomění si vlastních citů, pocitů, jejich pojmenování • eliminace vzájemného urážení se a sdělování a sdílení radosti • sociální chování - základy dobrého kamarádství, šikana, práce na společném úkolu 	OSV – <i>mezilidské vztahy</i>	

<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, zdravá strava, nemoci • pohybový režim, plánování času; drobné úrazy a poranění, první pomoc • osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), služby odborné pomoci, chování při styku s cizím člověkem 	OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Respektuje druhého člověka, nenechá se ovlivnit 	<ul style="list-style-type: none"> • lidé kolem nás - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, soužití lidí, spolupráce, rizikové chování, předcházení konfliktům 	OSV – <i>mezilidské vztahy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák respektuje druhého a přijímá jeho názor, vyjadřuje pocity a formuluje vlastní názor. Umí zvládat hněv, smutek, soucit a obavy. Odpuštění, usmíření, pochvala, handicapovaní lidé. Projevuje 	<ul style="list-style-type: none"> • neverbální komunikace -dramatizace a práce s příběhem. Kulturní odlišnosti, předsudky 		

empatii, sděluje své pocity. Dochází k sebezpoznání.			
Minimální očekávané výstupy			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.			
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).			
Hněv a jeho zvládání. Smutek, soucit a obavy. Opuštění, usmíření, pochvala, handicapovaní lidé.			

Hudební výchova

Jednotlivé ročníky a časová dotace									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1	1	9-13
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

Hudební výchova – 1. ročník			
Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

<ul style="list-style-type: none"> • Žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Uvědomuje si důležitost pozdravu a význam zrakového kontaktu, úsměvu, podání ruky. Používá vhodné formy pozdravu. 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení - vhodná forma pozdravu, oslovení křestním jménem, prosba, omluva, poděkování, obdarování, oslavy, sdílení, respekt, komunitní kruh • pravidla pracovní - organizace pracovní plochy, pohybu po třídě, zvládnutí starosti o své věci. Pravidla společenská - základy vzájemného slušného chování, pravda a lež, Pravidla Give me five - neskákat si do řeči; naslouchat; vidět; pohybovat se pomalu; Sociální chování - kamarádství, jeho význam a důležitost, vlastnosti dobrého kamaráda. Práce na společném úkolu. • Žák vědomě pracuje se svými emocemi. • vstup do školy, změna v dosavadním způsobu života, nové vztahy, domov, rodinné prostředí, příbuzenské vztahy, chování mezi lidmi 	<p>OSV – <i>komunikace, seberegulace a sebeorganizace</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, členové rodiny, role, spolužáci 	<p>OSV – <i>mezilidské vztahy</i></p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost v silničním provozu, dopravní značky, situace hromadného ohrožení, návykové látky a zdraví 			
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. 		<ul style="list-style-type: none"> • Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém 	VDO – <i>formy participace občanů v politickém životě</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. 	<ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 			
Minimální očekávané výstupy				
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.				

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.

Klíčové kompetence

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Kompetence k řešení problémů:

-

Kompetence komunikativní:

-

Kompetence sociální a personální:

-

Kompetence občanské:

-

Kompetence pracovní:

•

Výtvarná výchova

Jednotlivé ročníky a časová dotace									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1	1	9-13
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Výtvarná výchova
Charakteristika předmětu	Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná

výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Obsahem rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií. Výuka směřuje k aktivnímu přístupu k umění a kultuře - žáci jednak sami vytvářejí artefakty, jednak se zapojují do rozhovorů nad ukázkami výtvarných děl (ve specializované učebně s projektorem) a také se snaží o otevřený přístup k dílům v galeriích a výstavních sálích. Vzhledem k tomu, že umění (hlavně v dnešním širokém pojetí) a kultura je nedílnou součástí života, má předmět Umění a kultura pobídnout žáky k otevřenosti, toleranci; modeluje jejich široký pohled na svět kolem nich. Při realizaci vlastních výtvarných prací je důraz kladen na snahu, na touhu pokročit, na osobitost projevu; nikoliv jen na talent. Realizace tohoto předmětu má těžiště hlavně v individuální práci, ale probíhá rovněž v podobě týmové práce.

	Předmět využívá především krátkodobé projekty (výtvarné tematické řady), nabízí se propojení s literaturou, přírodopisem, dějepisem... Výuka není vázaná jen na prostor třídy, ale může probíhat v plenéru, v galerii, výstavní síni.
--	---

Výtvarná výchova – 1. ročník			
Prvky vizuálního vyjádření			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálního vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> • linie, tvary, barvy, objemy, objekty 	OSV - <i>Rozvoj schopností poznávání</i> OSV - <i>Kreativita</i>	ČS – <i>lidské tělo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kreslí měkkým materiálem. 			
Porovnávání a třídění prvků			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává a třídí prvky na základě odlišností. 	<ul style="list-style-type: none"> • linie, tvary, barvy, objekty porovnává na základě odlišností 	OSV - <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	ČJ – <i>přípravné cviky</i> ČS – <i>roční období</i>
Projevování své vlastní zkušenosti			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se v plošném i prostorovém uspořádání. 	<ul style="list-style-type: none"> • kresba, malba, modelování 	<p>VDO - <i>Občanská společnost a škola</i></p> <p>OSV - <i>Rozvoj schopností poznávání, kreativita</i></p>	<p>ČJ – <i>čtení a reprodukce textu</i></p> <p>HV – <i>vokální činnosti</i></p>
Minimální očekávané výstupy			
<p>Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.</p>			
<p>Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).</p>			
<p>Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.</p>			
<p>Klíčové kompetence</p> <p>výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků</p>			
<p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přebírá zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalován 			
<p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaujímá pozitivní postoj k uměleckým dílům • dodržuje hygienu nejen při tělesných aktivitách 			
<p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku svůj učební a pracovní prostor 			

- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- poznává vlastnosti některých materiálů
- používá uvědoměle, správně a bezpečně nástroje a materiály

Výtvarná výchova – 2. ročník

Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
•	•		

Minimální očekávané výstupy

Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).

Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.

Klíčové kompetence

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Kompetence k řešení problémů:

-

Kompetence komunikativní:

•
Kompetence sociální a personální:
•
Kompetence občanské:
•
Kompetence pracovní:
•

Výtvarná výchova – 3. ročník			
Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
•	•		
Minimální očekávané výstupy			
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.			
Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).			
Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.			
Klíčové kompetence			
výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků			

Kompetence k učení:
Kompetence k řešení problémů: •
Kompetence komunikativní: •
Kompetence sociální a personální: •
Kompetence občanské: •
Kompetence pracovní: •

Výtvarná výchova – 4. ročník			
Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty			
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
•	•		
Minimální očekávané výstupy			
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.			

Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).

Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.

Klíčové kompetence

výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Kompetence k řešení problémů:

-

Kompetence komunikativní:

-

Kompetence sociální a personální:

-

Kompetence občanské:

-

Kompetence pracovní:

-

Výtvarná výchova – 5. ročník

Vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
•	•		
Minimální očekávané výstupy			
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.			
Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).			
Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.			
Klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků			
Kompetence k učení:			
Kompetence k řešení problémů: •			
Kompetence komunikativní: •			
Kompetence sociální a personální: •			
Kompetence občanské: •			
Kompetence pracovní:			

